
Handläggare
Fichtel Åsa

Datum
2011-04-12

Diarienummer
KSN-2010-0652

Kommunstyrelsen

Motion av Johan Lundqvist (MP), Caroline Andersson (S) och Emma Wallrup (V) om hemlagad mat i hemtjänsten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet

Ärendet

I en motion av Johan Lundqvist (MP), Caroline Andersson (S) och Emma Wallrup (V), väckt den 29 november 2010, föreslås kommunfullmäktige besluta att uppdra till äldrenämnden att prioritera maten som en del av den goda äldreomsorgen genom att garantera de äldre rätt till hemlagad mat inom hemvården, **bilaga 1**.

Remissbehandling

Motionen har remitterats till äldrenämnden och remissvar från nämnden har inkommit, **bilaga 2**.

Äldrenämnden är överens med motionärerna om att en god måltid förgyller tillvaron, inte minst inom hemtjänsten. Äldrenämnden instämmer också i att det finns ett högt värde i att kunna erbjuda hemlagad mat inom hemtjänsten, men att den betydande kostnadsökning detta skulle innebära också måste tas hänsyn till. Äldrenämnden har gjort en kalkyl över kostnader för hemlagad mat inom hemtjänsten. Dessa visar att kostnaden för att erbjuda lagad mat i hemmiljö en gång i veckan till de ca 700 personer som får matdistribution är ca 5.8 mkr per år. Utifrån att denna grupp kommer att öka under närmaste åren kommer kostnaden sannolikt öka avsevärt då fler får behov av matdistribution. Äldrenämnden anser att de merkostnader ett sådant förslag innebär noga måste övervägas och utredas ytterligare.

Nämnden anser att alternativa lösningar kan ses över som ändå till viss del tillgodoser den enskildes möjlighet till hemlagad mat. Ett exempel som nämnden anger är att man skulle

kunna erbjuda den enskilde matlagning i hemmet ett begränsat antal gånger per år, eventuellt med en ökad egenavgift som täcker de merkostnader detta skulle innebära.

Föredragning

Det är viktigt att äldre personer får chans att uppleva måltiderna som något positivt. För att nå dit behöver maten och måltidssituationerna i större utsträckning anpassas efter varje individs hälsa, smak och förutsättningar. Åldrandet gör att risken för sjukdom och undernäring ökar. Det är därför av extra stor vikt att de måltider som serveras i äldreomsorgen håller hög kvalitet och säkerhet och anpassas efter de äldres egna behov, vanor och önskemål.

Hur måltiden smakar är en del av en god måltidssituation, men flera faktorer spelar in för möjligheten att tillgodogöra sig maten och därmed bidra till en god hälsa. Aptiten och ätandet kan också påverkas av fysiska faktorer, som svårigheter att sitta eller röra sig, muntorrhet eller psykosociala faktorer, som ensamhet, social samvaro, nedstämdhet.

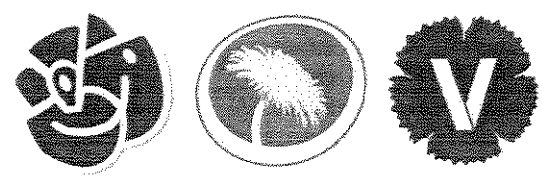
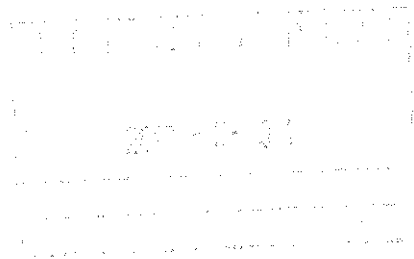
Äldrenämnden är positiv till att kunna erbjuda matlagning inom ramen för hemtjänsten och visar på alternativ samtidigt som kostnaderna måste vägas mot andra behov. Nämnden bevakar frågan och kan förutses ta erforderliga initiativ för att i högre utsträckning kunna erbjuda hemlagad mat inom hemtjänsten

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut. Äldrenämnden beaktar kostnaderna för de förslag som blir aktuella.

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
Stadsdirektör

Uppsala kommunfullmäktige

Motion om hemlagad mat i hemtjänsten

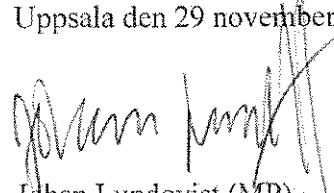
En härlig måltid förgyller tillvaron för de allra flesta av oss. Den mat som serveras till dem som har hemtjänst har genomgått stora förändringar under en lång tidsperiod. Från hemlagad mat till cook and chill-mat som serveras i plastlådor för flera dagars behov. Det har naturligtvis fått stora konsekvenser för de som maten serveras till – både när det gäller smak och doft av mat, men även för den sociala delen av måltiden.

Vi vill utveckla måltidssituationen för alla de äldre som idag får matlådor hemlevererade inom ramen för hemvården och erbjuda måltider där maten lagas i hemmet. Den mat som paketeras i plastlådor och körs ut från centralkök har ofta tappat både doft och smak. Genom att vårdgivarna en eller två gånger i veckan lagar maten hemma hos den äldre kan måltiden bli både en smakfull och social upplevelse.

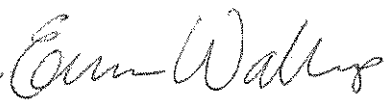
Vi yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar

Att uppdra till äldrenämnden att prioritera maten som en del av den goda äldreomsorgen genom garantera de äldre rätt till hemlagad mat inom hemvården.

Uppsala den 29 november 2010

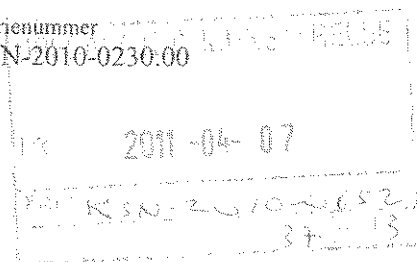

Johan Lundqvist (MP)

Caroline Andersson (S)

Emma Wallrup (V)

Handläggare
Marianne SellgrenDatum:
2010-03-07Diarjenummer
ALN-2010-0230:00

Kommunstyrelsen

Yttrande angående motion av Johan Lundqvist (MP), Caroline Andersson (S) och Emma Wallrup (V) om hemlagad mat i hemtjänsten, d nr KSN-2010-0652**Sammanfattning**

Motionen uttrycker en önskan om att kunna utveckla måltidssituationen för de äldre genom att erbjuda insatsen hemlagad mat inom hemtjänsten. Ett sådant ställningstagande bör dock beakta att insatsen innebär en markant kostnadsökning jämfört med nuvarande distributionskostnad. Det behöver också övervägas på vilket sätt hemlagad mat i det ordinära boendet kan vara ett alternativ till dagens matdistribution.

Yttrande

Äldrenämnden är överens med motionärerna om att en härlig måltid förgyller tillvaron, inte minst inom hemtjänsten. I motionen anges att nuvarande system för matleverans i plastkärl innebär att maten tappar både doft och smak. Det finns risker för att så sker. Men med rätt hanterad uppvärmning och servering behöver inte dessa viktiga moment i måltidsupplevelsen gå förlorad. I äldrenämndens kvalitetskrav ingår bland annat att utförare ska sköta mathanteringen på rätt sätt.

I Uppsala kommun såväl som i de flesta kommuner i landet debatteras formerna för distribution av mat inom hemtjänsten. En önskan som genomsyrat debatten i Uppsala kommun är att kunna erbjuda hemlagad mat inom ordinärt boende. Många personer skulle sannolikt vilja få sin huvudmåltid tillagad på plats i sitt ordinära boende med möjlighet att kunna delta i hela matlagningsprocessen och därmed i större utsträckning kunna påverka utifrån sina egna önskemål. En annan viktig aspekt att beakta är frågan om nutrition och krav på kunskap om detta hos personalen.

Äldrenämnden inser värdet av att kunna erbjuda hemlagad mat som alternativ inom hemtjänsten. Dock måste en betydande kostnadsökning vägas in i ett sådant ställningstagande som föreslås i motionen.

Under november 2010 gjorde dåvarande äldrekontoret en kalkyl över kostnader för hemlagad mat inom hemtjänsten. Beräkningen visar att kostnaden för att erbjuda lagad lunch i hemmiljö en gång i veckan till de ca 700 personer som erhåller matdistribution är ca 5,8 mkr på årsbasis. Utifrån den rådande demografiska situationen i Uppsala kommun kommer allt fler äldre att få behov av matdistribution vilket innebär att dessa kostnader med största sannolikhet skulle öka avsevärt under kommande år.

Även om äldrenämnden i grunden är positiv till tanken om att kunna erbjuda personer matlagning inom ramen för hemtjänsten måste dock ovan redovisade kostnadsökningar noggrant övervägas och eventuellt ytterligare utredas. Ett tänkbart alternativ kan vara att den enskilde erbjuds matlagning i hemmet ett begränsat antal gånger per år, eventuellt i kombination med en ökad egenavgift som täcker nämndens merkostnader.

Äldrenämnden

Ebba Busch
Ordförande

Annie Arkeback-Morén
Sekreterare